

KEMISK RISIKOVURDERING FOR VENTILATIONSRENS

DER ER UDARBEJDET FAKTAARK FOR FØLGENDE OMRÅDER OG PROCESSER

- ① Forberedelse og planlægning af renseopgave
- ② Tørrensning – bolig og komfortanlæg
- ③ Tørrensning – industri
- ④ Vådrensning
- ⑤ Asbest i ventilationsanlæg (før 1990)
- ⑥ **Kemisk risikovurdering**

INDHOLD I FAKTAARK NR. 6

Side 1: Formål med faktaarket og baggrund for kemisk risikovurdering

Side 2: Tjekliste til brug ved Kemisk risikovurdering

Baggrund

Ved alt arbejde hvor der er en risiko for at blive udsat for kemiske produkter, sundhedsskadeligt støv og/eller mikroorganismer, skal der udarbejdes en kemisk risikovurdering, inden arbejdet påbegyndes.

Husk også at tage hensyn til de omgivelser arbejdet skal foregå i, kan udgøre en ekstra risiko – eksempelvis støv

Den kemiske risikovurdering skal mindst indeholde:

1. **Farlighed**, det er både fra de anvendte kemiske stoffer, men også fra støv, der er i kanalerne
2. **Udsættelse**. Hvordan kan medarbejderne blive udsat for påvirkninger?
3. **Omstændighederne ved arbejdet**. Måden der arbejdes på. Er det i eks. lukket systemer eller renses der under undertryk? Hvordan er de omgivelser der arbejdes i?
4. **Forebyggende foranstaltninger**. Vurder hvordan udsættelsen kan begrænses mest muligt, og hvilke værnemidler der skal anvendes.

Krav ved brug af kemiske produkter

- Lav en liste over produkterne
- Sørg for sikkerhedsdatablade til alle produkter (på dansk)

Henvisning til yderligere regler og guides

BFA service – <https://bfa-service.dk/sikker-brug-af-kemi>

- AT's vejledning om arbejde med stoffer og materialer nr. C.1.3-5
- AT's vejledning om åndedrætsværn nr. D.5.4
- Brug af vandtryk til rengøring, afrensning, skæring mv. nr. D.2.20

Formål med faktaark 6

Formålet med dette faktaark, er at give et overblik over, hvilke ting/forhold, der er relevant at tage højde for ved vurdering af risikoen ved arbejde med ventilationsrens. Forhåbentlig kan I bruge faktaarket til inspiration til jeres egne risikovurderinger.

[Obs. Det er ikke en beskrivelse af virksomhedens samlede kemiske risikovurdering].

Brug af tjeklisten næste side

På næste side er der et eksempel på en udfyldt tjekliste til brug ved kemisk risikovurdering for processen – **ventilationsrens bolig og komfortanlæg**.

Venstre side er tænkt som hjælp til de forhold, der skal overvejes i forbindelse med en renseopgave – og højre side er til jeres konkrete vurdering.

I forbindelse med de konkrete vurderinger se desuden de respektive Faktaark.

Der er mulighed for at downloade en skrivbar version af Tjeklisten på www.bfa-service.dk

TING/FORHOLD, DER SKAL OVERVEJES	EKSEMPEL PÅ -"UDFYLDT" FOR VENTILATION BOLIG
1. Farlighed – hvilke sundhedsfarer er der forbundet med de anvendte produkter og processer	
Farlighed af forureningen i kanalen "Relativt ufarligt støv" (indeklima, bolig og komfort) Farligt støv, industri (hvilken type) Mikroorganismer (er der fugt/kondens i kanalen)? Andet ?	<i>Den støv vi ser er relativt ufarlig. Kanalerne er tørre.</i>
Skal der anvendes kemiske produkter Hvis ja - Hvor farlige er de kemiske produkter Tjek eventuelt stk. 2 i sikkerhedsdatabladet Typisk er produkterne til vådrensning ætsende	<i>Der anvendes xx. Ifølge SDS er der risiko for øjenskader, hvis xx kommer i øjnene.</i>
Skal I bruge højtryksrensning, vær opmærksom på der dannes væsketåge?	<i>Nej.</i>
2. Udsættelse – hvordan bliver medarbejderne udsat for støv, mikroorganismer eller kemi ?	
Hudkontakt, direkte kontakt eller ved stænk Øjenkontakt Indånding af støv eller væsketåge	<i>Lille risiko for udsættelse for støv ved ind og udtagning af rensedstyr.</i>
Ved håndtering af kemi er der risiko for stænk? Er der risiko for væsketåge?	<i>Der er risiko for stænk i øjnene.</i>
3. Omstændigheder ved arbejdet – måden der arbejdes på	
Hvordan uføres opgaven, hvor dannes støv m.m.	<i>Rensningen er i lukket system.</i>
Omfang af arbejdet	<i>Der udføres 2-3 rensopgaver på en dag. Selve ind-udtagning af udstyr tager ca. 15 minutter pr. gang.</i>
Er der farligt støv i omgivelserne, der skal tages højde for eks. hvis det er i forbindelse med en saneringsopgave?	<i>Nej, det er i en almindelig bolig.</i>
4.1 Sikkerhedsforanstaltninger (hvilke sikkerhedsforanstaltninger er der truffet/skal der træffes)	
Ventilation – er der undertryk i kanalen	<i>Der er undertryk i anlægget/kanalen</i>
Støvsuger (med HEPA-filter)	<i>Ja.</i>
Er slange fra støvsuger ført til det fri?	<i>Støvsugerne er placeret udenfor.</i>
Kan støvsugeren tømmes "støvfrit"?	<i>Der anvendes støvmaske ved tømning af støvsuger, og det gøres udendørs.</i>
4.2 Personlige værnemidler (v. anvendelse af kemi, se evt. sikkerhedsdatabladet pkt. 8)	
Briller/ansigtsskærm	<i>Vi bruger sikkerhedsbriller på grund af xx.</i>
Åndedrætsværn v. støv, mikroorganismer og/eller aerosoler (egnet filter - P3-filter)	<i>Ved tømning af støvsuger anvendes filtermaske</i>
Handsker, typisk de tynde nitril handsker	<i>Ja, dog ikke ved inspektion og mens rensningen kører, fordi det er i "lukket system"</i>
Overtræksdragt/forklæde ved højtryksrensning	<i>Ikke nødvendig, der er ikke højtryksrensning</i>
Første hjælp	
Øjensskyl (specielt vigtigt ved brug af kemi)	<i>Der er øjensskyl i bilen</i>
Instruktion	
Er der givet instruktion af medarbejderne, herunder: Hygiejne – håndvask inden indtagelse af mad og drikke	<i>Der er givet instruktion til medarbejderne</i>